

HÜKÜMET ANARŞİYİ ÖNLEME ADINA ÖZGÜRLÜKLERİ KISITLAMAYA YÖNELİYOR

Bursa İl Kongresi'ndeki konuşmayla ilgili basın açıklaması, 5 Kasım 1978.

Bugün Türkiye'de en fazla göze çarpan, en ivedi sorun, terörizmi önlemek, can güvenliğini sağlamak olarak görünüyor. CHP de seçim kampanyasını bunları sağlayacağı vaadiyle sürdürmüştü ve bu vaadle iktidara geldi. Bu vaade inanan kitleler CHP'ye oy verdi. Şimdi CHP iktidarında silahlı saldırılar, cinayetler daha büyük boyutlara ulaşarak sürüyor ve iktidar haklı olarak, ama genellikle sorunun kaynağına inilmeden eleştiriliyor.

Biz ise daha seçimlerden önce ve seçimler sırasında terörün, cinayetlerin kaynağının yapısal olduğunu vurguladık ve bu nedenle de terörün CHP iktidarında da süreceği gerçeğine parmak bastık. Belirttik ki, büyük burjuvazi ve iş ortaklığı yaptığı emperyalizm, sömürü düzenini bu kısıtlı demokrasi ortamında dahi sürdürmemeye durumundadırlar; politik bilinçlenmesi, dövüşkenliği yükselen kitleleri ve ilerici, demokratik güçleri kontrol altında tutabilmek, sindirip geriletebilmek için, solu tasfiye etmek için, legal ve illegal terör yöntemlerine başvurumaktadırlar. Sorun, bu açıdan görülüp ortaya konularak ve bu bakış açısından geçerli önlemler alınarak çözülebilirdi; oysa CHP bu nitelikte bir parti değildi.

Son birkaç gün içinde bu görüşümüzü dolaylı olarak doğrulayan bir haber hiç ummadığımız bir kaynaktan geldi. Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nden (TÜSİAD) bir grup yönetici Amerika ve Avrupa'da bir geziye çıkıp yaptıkları temaslardan sonra Başbakan Ecevit'e bir rapor vermişler. Raporda belirtildiğine göre, Batı ülkeleri Türkiye'nin "demokratik bir yönetime sahip olmasına... büyük önem" vermekle beraber, bunu, ekonomik sorunlara yaklaşımda Türkiye lehine hesaba katmıyorlarmış ve de anarşik ortamı fazla umursamıyorlarmış. Ancak safdiller emperyalist Batılıların demokrasiye değer verdiklerini ve anarşiyi umursadıklarını sanabilirler. "Az gelişmiş" veya "gelişmekte olan" diye nitelenen, aslında düpedüz "geri" ülkelerde emperyalizm, kitlelerin, demokratik hak ve özgürlüklerin baş düşmanı ve terörizmin baş kışkırtıcısı, düzenleyicisidir.

CHP İktidarının Yasa Değişikliği Tasarıları

Ne yazık ki, bu durumda CHP iktidarı, terörizmin kaynağına inme, üstüne yürüme cesaret ve gücünü tam bulamadığı gibi, terörizmi önleme gerekçesiyle demokratik hak ve özgürlükleri sınırlama, bastırma yoluna gitmektedir. Hükümetin yasalarda değişiklikler yapmayı öngördüğü çoktan biliniyordu. Basında bu konuda son çıkan haberlere göre kamu güvenliğine ve kolluk hizmetlerine altı yasada değişiklik öngören bir yeni yasa tasarısı hazırlanmış. Değişiklikler şu konuları kapsıyor:

– Polis mahallin en büyük mülkiye amirinin emriyle insanların üstlerini, araçlarını, eşyalarını, özel kağıtlarını, konut ve işyerlerini arayabilir, suç eşyasına elko-

yabilir.

Bu, temel demokratik haklardan olan kişi ve konut masuniyeti hakkına büyük bir darbedir.

– Valiler ve kaymakamlar meydana gelen veya gelmesi muhtemel olaylarda kolluk kuvvetlerinin yeterli olmadığını gördükleri veya olamayacağını düşündükleri hallerde en yakın kara, deniz, hava komutanlıklarından askeri yardım isteyecekler ve başvuru komutan bu isteği derhal yerine getirecektir.

Bu hüküm ve uygulama, asli görevi dış düşmana karşı yurt savunması olan orduya polis görevi yüklemektedir ve demokratik kitle hareketlerinde halkla orduyu karşı karşıya getirmek sonucunu verecek anti-demokratik vahim bir girişimdir.

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'nda öngörülen değişikliklere gelince, bunlar, söz konusu eylemleri olanaksız veya anlamsız hale getirecek niteliktedir. 72 saat önce haber verilerek ve mülki amirin takdirine göre on gün ertelenebilecek; aynı amirin gösterdiği kent dışı bir güzergâhta veya meydana yapılacak bir yürüyüş veya toplantının hiç bir anlamı ve gereği kalmaz. Kanunun öngördüğü hapis cezaları da bir misli, para cezaları ise beş misli artırılabilecektir. Böyle bir yasaya toplantı, gösteri ve yürüyüşleri ortadan kaldıran yasa demek en doğrusu olur.

Bugün memur kitlesinin başta gelen demokratik istek ve mücadele amaçlarından biri grevli ve toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını elde etmektir. Ecevit'in örnek aldığı Batı'da memurların bu hakları vardır. Hal böyle iken hükümet, dernek kurmak ve bir derneğe üye olmak hakkını bile memurlardan esirgeyen, onlara yasaklayan bir yasa değişikliği tasarısı getirmektedir. Bu girişimin antidemokratik karakteri, üzerinde uzun boylu durmayı gerektirmeyecek kadar açıktır.

Dernekler yasasında yapılması öngörülen değişiklikler ise bu kuruluşları eli kolu bağlı, toplumsal alanda kıyılamaz duruma getirmeyi hedef almaktadır. Yasaların içinde en ilginç şu:

“Dernekler, rejim, doktrin veya ideolojileri itibarıyla, kanunların yasak ettiği amaç veya faaliyeti benimseyen bir devleti, bir partiyi, bir tüzel kişiliği, topluluğu, veya bu amaç ve faaliyetleri benimseyen ölü veya yaşayan kişileri övmek maksadıyla toplantı ve yayın yapamazlar.”

Sayın Ecevit'in sözleri hâlâ kulaklarımızda çınlıyor: Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü tam tanınacak, yasaklayıcı yasa maddeleri, bu arada 141 ve 142. maddeler kaldırılacak. “Çoğulcu özgürlükçü demokrasi Batı'da ne ise o olacak, ne bir fazla, ne bir eksik!” Dedikleri bunlardı.

Ve şimdi doktrin veya ideoloji açısından yasaklayıcı, örgütlerin özgürlüğünü kısıtlayıcı yeni yasa maddeleri getirme önerisi! Hazin, hazin olduğu kadar öfkelen-diren bir çelişki! Hâlâ, emir ve kumanda ve yasaklar çerçevesinde ülke yönetmeye kalkan zihniyet! Emir ve yasaklarla bir toplumu yönetmek olanağı olsaydı, devlet yönetimi en kolay işlerden biri olurdu. Artık iyice bilinmelidir ki, toplumun tarihsel nesnel gidişine, kitlelerin özlem ve isteklerine ters düşen yasa hükümleri, emir ve yasaklar sorunları çözmez, tersine daha da şiddetlendirir. Bunlar toplumun tarihsel gidişini durduramaz da. Ama Sayın Ecevit politikada bilimselliği reddetmiş bir kimsedir, onun için, yasa hükümlerinin yasaklamaları, sınırlamalarıyla sorunlara çözüm bulmaya kalkmasına şaşmamak gerekir. Büyük burjuvaziye ve ABD'ye gü-

vence vermek açısından da şaşmamak gerekir. Bu güvenceleri vermek CHP iktidarının başta gelen kaygısı ve çabası olmuştur.

Faşizme Karşı Birlik, En Geri Örgütün Çizgisinde Değil, Olabildiğince En İleri Çizgide Kurulmalıdır

Şimdi bu noktada DİSK ile Türk-İş'in aldıkları karar ilginçlik kazanıyor: "Hükümeti, anarşiye karşı girişimlerde desteklemek." İlk dikkat edilecek nokta "anarşiye karşı" denilmesi, faşizme karşı değil. Faşizmden söz yok. Türk-İş faşizm tehdidinin varlığını tanımamakta kararlı; Türk-İş'e göre, faşizm söz konusu değil; sadece "aşırı" sol ve sağın yarattığı anarşi var. DİSK, bu çizgi üzerinde mi Türk-İş ile iş ve güçbirliği edecek? Gerçi DİSK Genel Başkanı tek tarafı açıklamalarında, DİSK'in bakış açısından faşizmden söz ediyor, ama Türk-İş ile güçbirliği konusunda anarşi ve terör sözcükleri geçiyor.

İşçi sınıfının ekonomik mücadelesinin, sendikal hareketinin birliği, bütünselliği temel ilkedir. Günümüz koşullarında faşizme karşı, soyut olarak "anarşiye" değil, faşizme karşı mücadele ve bu mücadelede en geniş güçlerin örgütlü birliğini sağlamak güncel ivedi görevdir. Ama bu, en geri örgütün çizgisine kayılarak değil, olabildiğince en ileri çizgide ve temel ilkelere ters düşmeyen bir çizgide birleşerek oluşturulmak gerekir.

Sonra, hükümetin "anarşiye karşı" girişimleri desteklenecek de, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı, yasaklayıcı girişimlerine, az önce sözünü ettiğim yasa tasarisına karşı ne yapılacak? Susulacak mı?

Sorunu, "hükümeti desteklemek" diye biçimlendirmek yanlış. Hükümetin her yaptığı olumlu, ilerici olsa bile, güçbirliği sorununu böyle biçimlendirme yanlış. Her zaman tekrarladığımız ve bu konuşmamda da belirttiğim üzere, faşizmin, gericiğin kaynağı yapısaldir, sınıfsaldır; büyük sermaye sınıfından ve iş ortağı emperyalizmden kaynaklanır. Faşizmi önleyecek, geriletecek, yenecek güç de sınıfsaldır: İşçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitleler. Olumlu, ilerici işler yapan bir hükümetin girişimlerinde başarılı olabilmesi için de arkasında işçi sınıfının, emekçi kitlelerin; demokratik, ilerici güçlerin örgütlü birleşik gücünün bulunması gerekir. Ancak bu örgütlü birleşik güç büyük sermayenin ve emperyalizmin baskı ve gücünü dengeleyebilir, üstesinden gelebilir. Ve bu örgütlü birleşik güç toplumsal yaşamın ekonomik, politik, ideolojik her alanında sömürü, baskı ve zulme karşı kesintisiz mücadele verir, vermek zorundadır. Demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilip geliştirilmesi işçi sınıfının önderliğindeki bu örgütlü birleşik gücün "uyanık bekçiliği" nededir, bilinçli mücadelesindedir.

İşçi sınıfı diğer emekçi kitlelere; ilerici, demokratik güçlere önderlik etme işlevini sendikaları aracılığıyla değil, burjuvaziden bağımsız kendi öz partisi aracılığıyla yapar. Sendikaların asli işlevi, varolan düzen çerçevesinde burjuvaziden işçiler yararına ödünler koparmak, işçilerin çalışma koşullarının görelî düzelmesini ve yaşam düzeylerinin görelî yükselmesini sağlamaya çalışmaktır. Sendikalar ve sendikal mücadele sömürüyü tümüyle ortadan kaldırmayı, işçi sınıfını ve onunla birlikte emekçi kitleleri sömürüden kurtarmayı hedef almaz. Bu, iktidar sorunudur. Sendikaların değil, işçi sınıfının politik partisinin işlevidir, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi

iktidarı hedef alır. Varolan iktidarı işçi sınıfı ve emekçi kitleler lehine etkilemek, işçi sınıfını iktidara hazırlamak ve getirmek onun -partinin- görevidir. Sendikalar partinin politik çizgisinde ve onunla uyumlu hareket ettikleri takdirde ve ölçüde işçi sınıfının politik mücadelesine ve genel olarak demokratik toplumsal muhalefete önemli katkıda bulunabilirler.

Bugün işçi sınıfımızda bu bilinçlenme gelişmekte, güçlenmektedir. Sendikaların ve sendikal hareketin işçi sınıfının sorunlarını tümünden çözecek sihirli anahtar olmadığını her geçen gün daha iyi görmekte, anlamaktadırlar, işçi kitesinden, sendikalar tabanından partiye yöneliş ve geliş artmaktadır. Toplum için umut, işçi sınıfımızın bu partileşme hareketindedir.

TİP “Bir İşçi Sınıfı Partisi” Değil, Doğrudan İşçi Sınıfımızın Partisidir

İşçi sınıfındaki bu partileşme hareketi Partimiz içinde olmaktadır. Partimiz kuruluşundan bu yana işçi sınıfı içinde örgütlenmeyi gündeminin birinci maddesi yapmıştır. Parti üye bileşiminde ve yönetici kadrolarda işçilerin yarı yarıya olmasının gözetileceği hükmü Parti tüzüğüne konulmuş ve bu tüzük hükmü uygulamada dikkate alınmıştır. 1975'ten bu yana Parti'de işçi üye sayısının arttığını, oranının yükseldiğini sevinçle izliyoruz. Bu gelişme sürdürülecektir. Ama işçi sınıfı dışındaki katmanlar içinde, emekçi kitleler, aydınlar ve gençlik kesimleri içinde örgütlenmek de Partinin ihmal edilmez görevidir, işçilere önem ve ağırlık verirken “uvriyerizm” denilen sapmaya da düşmemek gerekir.

İşçi sınıfımızın yüz yılı aşkın ekonomik mücadele ve yarım yüzyılı aşkın politik mücadele tarihi vardır. Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfımızın bu tarihsel politik mücadelesinin günümüz koşullarında, bilimsel sosyalizm ilkelerine uygun ve bilimsel sosyalizmi kılavuz edinmiş örgütleniş biçimidir. Partimiz “bir işçi sınıfı partisi” değil, doğrudan işçi sınıfımızın partisidir.

İşçi sınıfımızın partisi olmanın onur ve sorumluluğunu taşıyan Partimiz emperyalizme ve faşizme karşı, işçi sınıfı ve parti düşmanlarına karşı amansız mücadelesini sürdürmektedir, sürdürecektir. Hedef, işçi sınıfının, müttefiki emekçi kitlelerle birlikte iktidarındır. Hedef, işçi sınıfını, emekçi kitleleri iktidar için hazırlamak, örgütlemek, politik mücadeleye sokmaktır. Hedef, emperyalizme, faşizme karşı kitlelerin ve tüm ilerici, demokratik, yurtsever güçlerin en geniş ilkeli birliğini işçi sınıfı önderliğinde gerçekleştirmektir.

Yaşasın işçi sınıfımız, yaşasın Partimiz!

TÜSTAV Arşivi